

## KOHTLA-JÄRVE JÄRVE GÜMNAASIUMI PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

### I Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi õppekava üldosa

#### 1.Üldsätted

- (1) Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi põhikooli õppekava on Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument põhikooli osas.
- (2) Kooli õppekava on koostatud riikliku õppekava, põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava ja kooli arengukava alusel, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- (3) Õppekava üldosa on kättesaadav kooli kodulehel, Stuumiumi keskkonnas ja terviktekst paber kandjal kooli kantseleis ning õpetajate toas.
- (4) Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi põhikooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.
- (5) Kooli õppekava üldosas esitatakse:
  - 1) üldsätted
  - 2) õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted;
  - 3) põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikainete loendid ja valimise põhimõtted;
  - 4) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
  - 5) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
  - 6) õppe ja kasvatuse korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg);
  - 7) õppe ja kasvatuse korraldus lihtsustatud riikliku õppekava alusel, lihtsustatud õppe järgi õppivatele õpilastele;
  - 8) hindamise korraldus ja põhikooli lõpetamine;
  - 9) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;

10) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;

11) karjääriteenuste korraldus;

12) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;

13) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

(6) Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti järgmiselt:

1) keel ja kirjandus

2) võõrkeeled

3) matemaatika

4) loodusained

5) sotsiaalsained

6) kunstained

7) tehnoloogia

8) kehaline kasvatus

9) valikõppeained

(7) Põhikooli kooliastmed on:

1) I kooliaste – 1.–3. klass;

2) II kooliaste – 4.–6. klass;

3) III kooliaste – 7.- 9. klass

## 2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted

### (1) Põhihariduse alusväärtused

- 1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- 2) Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- 3) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
- 4) Õppekavas olulised väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- 5) Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi põhikooli õppekava alusväärtusteks on meie kooli tunne, mitmekülgse hariduse toetamine, sallivuse, kohuse- ja vastutustunde kasvatamine.

### (2) Sihiseade

- 1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- 2) Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

- 3) Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- 4) Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- 5) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- 6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- 7) Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.
- 8) Tähtis on õppida õppima, omandada teadmisi ja oskusi, arendada oma mõtlemist, analüüsioskust, osata hinnata omaenese õpitegevust ja käitumist.
- 9) Õppetöö eesmärgistamisel ja kavandamisel koolis lähtutakse tõsiasjast, et õpilased hakkavad elama ja toimima muutuvmas maailmas, kus peab suutma probleeme näha ja lahendada, iseseisvalt valida ja otsustada.

### **(3)Pädevused**

- 1) Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.
- 2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.
- 3) Üldpädevused on:

1. kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
2. sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
3. enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
4. õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
5. suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
6. matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
7. ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha

probleeme ja neis peituvaid võimalusi; aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

8. digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

- 4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.
- 5) Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele tema arengut kujundavalt kirjeldavat tagasisidet.

#### **(4) Õppimise käsitlus ja õppekeskkond**

- 1) Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi põhikooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks.

Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasi ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

- 2) Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi põhikooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
- 3) Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi põhikooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
- 4) Õpet kavandades ja ellu viies:
  1. arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
  2. arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
  3. võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
  4. kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
  5. luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);

6. kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, rühmatöid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
  7. kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
  8. kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.
- 5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab Kohtla-Järve Järve Gümnaasium põhikooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
  - 6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.
  - 7) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
  - 8) Kohtla-Järve Järve Gümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
  - 9) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
    1. osaleb kogu koolipere;
    2. luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
    3. koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
    4. jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
    5. märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;



6. välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
7. ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
8. luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
9. luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
10. luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
11. korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
12. korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

10) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

1. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
2. õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
3. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
4. ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
5. kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
6. on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
7. õpet võib korraldada väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, raamatukogus, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

## **(5) I kooliastmes (1.–3. klass) taotletavad pädevused**

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuses põhitavaks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

## **(6) II kooliastmes (4.–6. klass) taotletavad pädevused**

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;

- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;

- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

### **(7) III kooliastmes (7.–9. klass) taotletavad pädevused**

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäeva elu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

### 3. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted.

#### (1) Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

1) Põhikooli tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus

	1.kl	2.kl	3.kl	I ka	4.kl	5.kl	6.kl	II ka	7.kl	8.kl	9.kl	III ka
eesti keel	7	7	6	20	7	3	3	13	3	2	2	7
kirjandus				0		2	2	4	2	2	2	6
A-võõrkeel			3	3	4	4	3	11	3	3	3	9
B-võõrkeel				0		1	3	3	3	3	3	9
matemaatika	3	5	5	13	5	5	5	15	5	4	5	14
loodusõpetus	2	2	2	6	2	2	3	7	2			2
geograafia				0				0	1	2	2	5
bioloogia				0				0	1	2	2	5
keemia				0				0		3	2	5
füüsika				0				0		2	2	4
ajalugu				0		2	2	4	2	2	2	6
inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
ühiskonnaõpetus				0			1	1			2	2
muusika	2	2	2	6	2	1	1	5	1	1	1	3
kunst	2	1	2 või 1	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3
tööõpetus	1	2	1 või 2	4,5				0				0
Käsitöö ja kodundus /tehnoloogiaõpetus				0	1	2	2	5	2	2	1	5
kehaline kasvatus	3	3	3	9	3	3	2	8	2	2	2	6
informaatika				0		1	1	2				0
ettevõtlusõpe									1			
<b>Kokku</b>	<b>20</b>	<b>23</b>	<b>25</b>		<b>25</b>	<b>28</b>	<b>30</b>		<b>30</b>	<b>32</b>	<b>32</b>	
Maksim. nädalakoormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	
vaba tunniressurss	2	4	2	8	4	5	1	10	4	1	1	4

(2) A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt. B-võõrkeelena õpitakse vene või saksa keelt.

(3) Põhikooli vaba tunniressurssi kasutatakse alljärgnevalt:

<b>Klass</b>	<b>Tundide arv</b>	<b>Õppeaine</b>
1.klass	1 1	Loodusõpetus Kehaline kasvatus
2.klass	1 2 1	Eesti keel Matemaatika Loodusõpetus
3.klass	1 1	Matemaatika Loodusõpetus
4.klass	2 1 1	Eesti keel A-võõrkeel Matemaatika
5.klass	1 1 1 1 1	A-võõrkeel Matemaatika Ajalugu Informaatika B-võõrkeel
6.klass	1	Informaatika
7.klass	1 1 1 1	Eesti keel Geograafia Bioloogia Ettevõtlusõpe
8.klass	1	Keemia
9.klass	1	Matemaatika

(4) I kooliastme vaba tunniressursi määramisel on arvestatud:

Loodusõpetus aitab kaasa funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele, meie ümbritseva elu ja looduse tundmaõppimisele, võimaldab teostada katseid ja vaatlusi, korraldada õppekäike.

Matemaatika vajab suuremat tähelepanu, õpetaja poolset toetust, abstraktsetelt mõistetelt üleminek reaalsesse ellu ja vastupidi.

Kehaline kasvatus (rütmika 1. klass) toetab teisi õppeaineid, laps vajab kooli tülles tunduvalt rohkem liikumist, mis on sihipärane ja mille raames on võimalik peletada väsimust. Ujumise algõpetus toimub 2. klassis.

Eesti keel, sellest ainekst oleneb kogu edasine edu õppetöös. Arusaamine, sõnavara, arutlused ja sündmuste kirjeldamine, funktsionaalse lugemisoskuse arendamine.

(5) II kooliastme vaba tunniressursi määramisel on arvestatud, et matemaatika on teisi ainevaldkondi toetav ning lõimiv baasteadus ning vajab omandamiseks õpetaja poolset juhendamist. Ajaloo õpetamine loob tervikpildi maailmast ja arendab õpilase mõtlemis- ja analüüsivõimet. A-võõrkeele lisatund annab võimaluse keeleoskuse paremaks omandamiseks, samuti on A-võõrkeele õppimisel saadud õpioskused



aluseks B-võõrkeele omandamiseks. B-võõrkeele sissejuhatav alustamine võimaldab 6.klassis tõhusamalt tegeleda õppesisuga. Valikaineks II kooliastmes on informaatika. Informaatika suunab õpilasi sisukamalt kasutama kommunikatsiooni- ja info-vahendeid ja neid rakendama õppetöös ning õpikeskkonna kujundamisel. Informaatika süvendamiseks toimuvad põhikooli jooksul erinevate õppeainete tunnid arvutiklassis arvuteid kasutades ja interneti keskkonnas.

- (6) III kooliastme vaba tunniressursi määramisel on arvestatud vajadust täiendavalt õpetada põhiaineid (eesti keel ja matemaatika), et tagada õppekavas esitatud nõuete täitmine. Loodusainete ja matemaatika valik tagab parema ettevalmistuse õpilaste õppimiseks gümnaasiumi reaali- ja loodusharus. Ettevõtlusõppe valikuga taotletakse, et õpilane põhikooli lõpuks teab oma õigusi ja kohustusi kui tarbija, töötaja ja tulevane ettevõtja; saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas; mõistab ettevõtja, juhi ja töötaja rolle ning vastutust; oskab näha ettevõtlust isikliku karjäärivõimalusena, on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtja suhtes.
- (7) Muukeelsete õpilaste eesti keele oskuse parendamiseks rakendatakse tugiõpet eri tasemega rühmades.
- (8) Vajadusel võib kool avada 1. – 6. klassi õpilastele väikeklasse, kus lähtutakse I ja II astme õppekava alustest ning tugispetsialistide poolt väikeklassi suunatud õpilastele antud soovitudest.

#### **4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused**

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;

2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlust;

4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;

5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes linna, maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
  - 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
  - 5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
  - 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
  - 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
  - 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
- (4) Läbivate teemade käsitlemise põhimõtted:
- 1) Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi põhikoolis arvestatakse läbivaid teemasid kooli keskkonna kujundamisel;
  - 2) läbivaid teemasid lõimitakse üld- ja valdkonna pädevustega, õppeainete ja ainevaldkondadega;
  - 3) läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada;
  - 4) läbivaid teemasid käsitletakse järgmistes ülekoolilistes tegevustes:

õppeaine nädal või päev: emakeelepäev, matemaatikanädal, võõrkeelte nädal, kunstide nädal, karjäärinõustamine ja –infotunnid;

temaatilised üritused: rahvatantsupäev, perepäev; ettevõtlike tegevuste nädalad, keskkonnatemaatilised tegevused, jäätmenädal, energiasäästunädal, AGENDA 21;

loodusviktoriinid: Tere, kevad!, RMK metsaviktoriin,

koolimuuseumi tunnid ja näitused raamatukogus;

rahvatantsu huviringid; näitering, koorid, ansamblid;

majandusõpetusega seotud tegevused: majanduspäev, Creatlon;

sportlikud tegevused: Aastajooks, Jüriööjooks, täpsusvisked, pliatsijooks, tervise- ja spordipäevad, labürint-orienteerumine, olümpiamängud;

#### (5) Lõimingu põhimõtted

Kooli õppekava lõimimisel järgitakse järgmisi põhimõtteid

- 1) õppe lõimimiseks teevad õpetajad koostööd nii omavahel kui ka õpilaste ja vanematega;
- 2) kogu koolikorraldus ja keskkond aitavad kaasa õppe lõimumisele üldpädevuste ja läbivate teemadega;
- 3) kooli õppe- ja kasvatustöö aluseks on kooli eripärast lähtuv, pädevusi, läbivaid teemasid ning õppe lõimivust arvestav õppekava

(6) III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused:

- 1) III kooliastme läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö võib olla uurimus, projekt või kunstitöö;
- 2) 7. klassi õpetajad tutvustavad õppeaasta jaanuarikuu jooksul läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtteid ning temaatilisi rõhuasetusi, pakuvad välja erinevaid teemasid;
- 3) 7. klassi III veerandi lõpuks valivad õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö teema koos juhendava õpetajaga;
- 4) loovtöö võib õpilane teha individuaalselt või paaristööna;
- 5) loovtöö koosneb nii teoreetilisest kui ka praktilisest osast;
- 6) õpilane kaitseb loovtööd 8.klassi õppeaasta lõpus kaitsmiskomisjoni ees;
- 7) loovtöö teema ja hinne kantakse lõputunnistusele.

## **5. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted**

- (1) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse üldjuhul enne õppeaasta algust.
- (2) Ülekoolilisi projekte võivad algatada õpilased õpilasesinduse kaudu, lapsevanemad, õpetajad ja kooli juhtkond.
- (3) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi õppekava õppe- ja kasvatuseesmärkidega.
- (4) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad arvestama Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi õppekavas esitatud läbivaid teemasid.
- (5) Ülekooliliste ürituste planeerimisel ja läbiviimisel osalevad nii õpilasesindus kui õpilased, klassijuhatajad, aineõpetajad, juhtkond ja muu personal.
- (6) Projektid esitatakse kooli direktorile üldtööplaani lisamiseks
- (7) Õppenõukogu kinnitab kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks

## **6. Õppe ja kasvatuse korraldus**

- (1) Õppe ja kasvatuse põhivorm on õppetund.
- (2) Õpe on korraldatud nii, et kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.
- (3) Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:
  - 1) 1. klassis 20;
  - 2) 2. klassis 23;
  - 3) 3. ja 4. klassis 25;
  - 4) 5. klassis 28;
  - 5) 6. ja 7. klassis 30;
  - 6) 8. ja 9. klassis 32.
- (4) Õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks
- (5) Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Trimestri jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks trimestri algul.
- (6) Õppeaasta koosneb neljast õppeveerandist ning haridus- ja teadusministri poolt määratud koolivaheaegadest.
- (7) Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab direktor.
- (8) Projekt-, õues- ja muuseumiõppetunnid ning ekskursioonid ja õppekäigud planeerivad klassijuhataja ja/või aineõpetaja.

(9) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi

(10) Olümpiaadidel, õpilasvõistlustel osalemine

Tundide ajast on lubatud õpilasi osalema piirkondlikel, vabariiklikel ja rahvusvahelistel õpilasvõistlustel. Õpilastele võimaldatakse juhendamist ja nõustamist olümpiaadideks või võistlusteks valmistumisel. Olümpiaadide eel on õpilasel õigus ettevalmistamiseks kasutada ühte õppepäeva piirkondlike võistluste korral ja ühte õppenädalat vabariiklike ja rahvusvaheliste õpilasvõistluste korral.

## **7. Õppe ja kasvatuse korralduse alused lihtsustatud riikliku õppekava alusel, lihtsustatud õppe järgi õppivatele õpilastele**

### **(1) Õppe- ja kasvatuseesmärgid**

1) Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.

2) Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatuseesmäärke ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:

1. õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;

2. õpilane armastab kodumaad;

3. õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;

4. õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid;

5. õpilane hoidub eetiliselt valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;

6. õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;

7. õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;

8. õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;

9. õpilane oskab tuttavates situatsioonides valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;

10. õpilane on valmis koostööks;

11. õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
12. õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);
13. õpilane valdab järgmisi elementaarskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
14. õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
15. õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

## **(2) Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted**

Lihtsustatud õppes lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 1) Lihtsustatud õppes lähtutakse põhimõttest, et igaühel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi.
- 2) Lihtsustatud õppes peetakse oluliseks samu humanistlikke seisukohti, mida püstitab põhikooli riiklik õppekava. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele.
- 3) Taotletakse iga õpilase arengu toetamist: lapse arengupuute ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Selle aluseks on iga lapse arengutaseme ja -võimaluste hindamine. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.
- 4) Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Kooli õppekava koostatakse nii, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid. Lihtsustatud õppe väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt, nende ülesandeks on üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse emakeeles (suhtlemine, teabe hankimine), matemaatikas jt ainetes omandatud teadmistele ja oskustele. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või

selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil.

5) Lihtsustatud õppes suunatakse õpilast omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õpilaste aktiveerimine eeldab nende psüühilisele arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljöö. Õpioskuste kujunemist soodustavad õpetaja ja lastevanemate sagedased kontaktid (ühised nõudmised, samalaadne abi).

6) Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse konkreetse kooli ja klassi õpilastega. Tähtis on koostöö eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, kutseõppe korraldajatega, valla või linna esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

### **(3)Õppe- ja kasvatus rõhuasetused ning taotletavad pädevused**

#### **1)  ppe- ja kasvatus rõhuasetused 3.–5. klassis**

1. Õpilaste juhtivaks tunnetusprotsessiks on mälu, hakkab kujunema sisek ne, areneb elementaarne verbaalne mõtlemine. Sisek ne kujunemine võimaldab arendada õpitegevuse kavandamist-reguleerimist: orienteerumine ülesandes, planeerimine, algoritmide valik ja kasutamine, enesekontroll.  pioskuste seisukohalt on oluline õppeülesannete teadvustamine, st oma tegevuse refleksioon.

2. P hitaotluseks on kujundada õpilase roll ja õpioskused, häälestada õpilast suhtuma õppimisse positiivselt.

3.  ppekavaterviku kujundamise aluseks on suhted MINA/MEIE/KODUKOHT (paikkond).

4. Lugemine, kirjutamine, arvutamine, orienteerumine tekstis ja tekstiloome, vaatlus- ning v rdlusoskus jne omandatakse tasemel, mis võimaldab neid hiljem kasutada ainealaste teadmiste ning tööoskuste omandamiseks.

5. V  rtuskasvatases on esikohal k itumisaktide teadvustamine ja nende hindamine moraalinormidele vastavuse aspektist. Eesmärk on viisakas ja reeglitekohane käitumine tuttavates situatsioonides.

6. Oluline on kujundada ja toetada õpilase rolli ning valmistada õpilasi ette uute õppeainete (sh tööõpetuse)  ppimiseks alates 6. klassist.



## **2) Taotletavad üldpädevused 3.–5. klassis**

### **5. klassi lõpuks õpilane:**

1. osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasi;
2. alustab ja jätkab dialoogi;
3. käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid;
4. arvestab teadaolevaid motive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenu iseloomuomadusi;
5. kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis;
6. hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest;
7. väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
8. mõistab omandisuhteid OMA – VÕÕRAS – ÜHINE-tasandil ja käitub vastavalt;
9. eristab fantaasiat ja reaalsust;
10. hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest;
11. täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku instruksiooni) järgi;
12. õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös;
13. kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümboloid);
14. kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele;
15. kasutab õpitud enesekontrollivõtteid (resultaadi kontroll, operatsioonaalne kontroll);
16. mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes;
17. vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
18. eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki;
19. loeb jõukohast õppeteksti ladusalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab kirjeldatud objekte ja situatsioone ette;
20. vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt.

### **(4) Õppekorraldus**

- 1) Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest.
- 2) Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse

taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi ning sellest tulenevalt ei ole vajalik „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 18 lõikes 4 sätestatud nõustamiskomisjoni soovitus õpitulemuste vähendamiseks.

3) Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet. Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas, üldõpetuslik õpe, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde.

4) Õppe ja kasvatuse ajakasutus, (sh projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) määratakse kooli õppekavas, arvestades „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses” sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning punktis 6 toodud tunnijaotusplaani.

5) Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks. Valikõppeainetele ja valitud tööõpetuse suunale koostab kool ainekavad.

6) Tunnijaotusplaani on järgmine:

<b>Õppeained/klassid</b>	<b>1.</b>	<b>2.</b>	<b>3.</b>	<b>4.</b>	<b>5.</b>	<b>6.</b>	<b>7.</b>	<b>8.</b>	<b>9.</b>
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
Võõrkeel					2	2	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu						1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Valikõppeained			2	2	2	2	2	2	2
<b>Nädalakoormus</b>	<b>20</b>	<b>23</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>32</b>	<b>32</b>

7) Võõrkeelena õpetatakse ühte keelt, mille valib kool, arvestades oma võimalusi ja õpilaste soove. Võõrkeele õpe algab 5. klassist.

8) Lihtsustatud õppel olevatele õpilastele võib kohaldada punktis 6 toodud tunnijaotusplaani erinevat tunnijaotusplaani (sealhulgas liita ja ümber kujundada

õppeaineid), välja arvatud tööõpetuse osas. Sealjuures tuleb tagada õpilastele võimalused lisaga kehtestatud lihtsustatud õppe õpitulemuste saavutamiseks järgmiselt:

1) 1.–2. klassi õpitulemused hiljemalt 2. klassi lõpuks;

2) 3.–5. klassi õpitulemused hiljemalt 5. klassi lõpuks;

3) 6.–7. klassi õpitulemused 7. klassi lõpuks;

4) 8.–9. klassi õpitulemused põhikooli lõpuks.

9) Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassis rakendatakse erisusi tunnijaotusplaanis hoolekogu nõusolekul ja see kehtestatakse kooli õppekavas.

10) Vastavalt piirkonna ja kooli võimalustele ning õpilaste soovidele võib valida tööõpetuse ainekavas märkimata õppesuuna (näiteks keraamika, vitspunutiste tegemine jms). Valikute tegemise ning vastavate ainekavade koostamise aluseks on kooli õppekava tööõpetuse ainekavad. Tööõpetuse ainekava võib sisaldada tööpraktikat, mille sisu esitatakse kooli õppekavas.

11) Kehalise kasvatuse tunnid korraldatakse alates 4. klassist poistele ja tüdrukutele eraldi.

12) Läbivad teemad määratakse kooli õppekavas, kohandades või muutes vajaduse korral põhikooli riikliku õppekava läbivaid teemasid.

### **(5) Hindamine**

Lihtsustatud õppes kohaldatakse hindamisel põhikooli riiklikus õppekavas hindamise kohta sätestatud.

## 8. Hindamise korraldus ning klassi ja põhikooli lõpetamine

### (1) Hindamine

1) Hindamise eesmärk on:

1. toetada õpilase arengut;
2. anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
3. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
4. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
5. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
6. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

3) Põhikoolis toimub trimestrite põhine hindamine.

4) Põhikooli 1. klassis kasutatakse õpilase hindamisel sõnalist kujundavat hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent.

Põhikooli 1.klassis hinnatakse õpilaste teadmisi sõnalise hinnanguga „Kiitust väärt“, „Saab hästi hakkama“, „Vajab harjutamist“.

5) Põhikooli 2. ja 3. klassis hinnatakse eesti keelt, matemaatikat, loodusõpetust ja alates 3. klassi II trimestrist ka inglise keelt viiepallisüsteemis.

2. ja 3.klassis hinnatakse eesti keeles osaoskusi – lugemine (teksti lugemine ja loetust arusaamine), kirjutamine (kirjatehnika, õpitud õigekirjareeglite kasutamine) ja suuline eneseväljendus (jutustamine kuuldust, nähtust, loetust ja luuletuse peast esitamine).

Kunstiõpetuse, tööõpetuse, muusika, kehalise kasvatuse ja inimeseõpetuse hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist. Mitteeristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul ainekavas määratud õpitulemuste saavutatuse taset pole vajalik eristada. Mitteeristava hindamise puhul määratakse piisav õpitulemus, mille saavutamise korral väljendatakse tulemust hindegaga „arvestatud – A“ ning millest madalamal tasemel tulemust väljendatakse hindegaga „mittearvestatud - MA“.

- 6) Põhikooli 4.-9. klassis hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ – „hea“, „3“ – rahuldav, „2“ – „puudulik“ ja „1“ – „nõrk“.
- 7) Kool annab põhikooli õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta iga trimestri lõpus klassitunnistuse kaudu.
- 8) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindetele ja hinnangule.
- 9) Õpilasi ja vanemaid teavitatakse hinnetest ja hinnangutest üldjuhul e-päeviku kaudu.  
Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord on sätestatud Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi hindamisjuhendis.
- 10) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindede ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada 5 tööpäeva jooksul pärast hinde teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult 10 tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.
- 11) Nõuded õpilase käitumisele on esitatud Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi kodukorras.
- 12) Põhikooli hindamise alused ja põhimõtted on esitatud Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi hindamisjuhendis.

## **(2)Kujundav hindamine**

- 1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 2) Õppetunni vältel saab õpilane suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu

õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kohtla-Järve Järve Gümnaasium reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

- 3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 4) Kujundava hindamise vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

### **(3)Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus**

- 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- 2) Hindamisel viie palli süsteemis:
  1. hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
  2. hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
  3. hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
  4. hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
  5. hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

3) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

4) 1. klassi õpilase hindamisel kasutatakse sõnalisi kujundavaid hinnanguid, kuna sõnaline hinnang mõjub positiivselt lapsele, vanematele ja ka õpetajatele. See on tähtis lapse arengu seisukohalt, tema mõtlemise ja hoiaku kujunemisel. Sõnaline hinnang toetab lapse eneseusku, väljendab lugupidamist lapse püüdluste vastu ja innustab teda edaspidiseks. Hinnanguid antakse nii suulises kui kirjalikus vormis. Laps ei ole valmis numbrilisi hindeid saama, sest tal puudub vastav kogemus. Kogu õppeaja vältel jälgitakse lapse arengut ning saavutusi.

Sõnalise hinnangu korral antakse õpitegevusele ja õpitulemustele õppeprotsessi käigus suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid ning trimestri ja aasta lõpul kirjalikke kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid.

Kokkuvõtavad sõnalised hinnangud annavad teavet õpilase arengu, õppeprotsessis osalemise, õpi- ning käitumisoskuste kujunemise ja õpitulemuste kohta. Kokkuvõtva hinnangute toob õpetaja esile lapse edusammud ja juhib tähelepanu arendamist vajavatele oskustele ning lünkadele teadmistes. Kokkuvõtva sõnaliste hinnangute aluseks on klassi õpetaja tähelepanekud ja märkmed.

Õpilastele antud kokkuvõtavad sõnalised kujundavad hinnangud kantakse klassitunnistusele trimestrite lõpus.

Sõnaliselt hinnatakse:

õpitulemusi (ainekava nõudeist lähtudes), pädevuste kujunemist, koduste ülesannete täitmist, oma töökoha ja vahendite korrashoidmist, keskendumisoskust, suhtumist kaasõpilastesse, õpetajatesse ja teistesse täiskasvanutesse, ülesannetesse süvenemist, suuliste juhendite täitmist, koostööoskust, enda ümber ilu märkamist ja hindamist, sõbralikkust, viisakat käitumist.

1.klassi õpilane saab iga trimestri lõpus kooli poolt kinnitatud hinnangupõhise tunnistuse.

„Kiitust väärt“ – õpilase suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab täiel määral kooli õppekavas toodud õpitulemuste kõrgtaseme nõuetele. Punktiarvestuse kasutamisel saab õpilane 90-100% võimalikust punktide arvust.

„Saab hästi hakkama“ – õpilase suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab kooli õppekavas toodud õpitulemuste kesktaseme nõuetele. Punktiarvestuse kasutamisel saab õpilane 75-89% võimalikust punktide arvust.

„Vajab harjutamist“ - õpilase suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab kooli õppekavas toodud õpitulemuste algtaseme nõuetele või esineb olulisi puudusi ja vigu. Punktiarvestuse kasutamisel saab õpilane 0-74% võimalikust punktide arvust.

- 5) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk“.
- 6) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus mahukat tööd (kontrolltöö, kirjand, test, essee) järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks 10 koolipäeva pärast hinde e-kooli kandmist. Erandjuhud tuleb õpilasel aineõpetajaga eraldi kokku leppida.

#### **4) Põhikooli kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine**

- 1) Kokkuvõttev hindamine on trimestrihinnete koondamine aastahinneteks.
- 2) Kui õppeaine trimestrihinne jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.
- 3) Õpilasele, kelle trimestri hinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines õpiabi plaan. Erivajadusel koostatakse individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt. logopeediline abi, parandusõpe jm.), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 4) Trimestri hinnete ja kokkuvõtvate hinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne trimestri lõppu.
- 5) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest pannakse välja aastahinne „puudulik“ või „nõrk“. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu õppeaasta viimasel õppenädalal. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel



spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi 10 õppepäeva jooksul pärast viimase trimestri lõppu. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

- 6) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- 7) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist. Kui aastahinne on „puudulik” või „nõrk” parandatakse hinne e-päevikus pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 8) Lõigetes 4) ja 8) sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.
- 9) Põhikooli kokkuvõtva hindamise alused ja põhimõtted on esitatud Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi hindamisjuhendis.

## **5) Põhikooli lõpetamine**

- 1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt „rahuldava” tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
  - kellel on üks „nõrk” või „puudulik” eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - kellel on kahes õppeaines kummaski üks „nõrk” või „puudulik” eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

- 3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” §30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 4) Õpilane, kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1) nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
- 5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

## **9. Õpilaste ja vanemate teavitamise ning nõustamise korraldus**

- (1) Kohtla-Järve Järve Gümnaasium tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või poolaasta algul.
- (2) Õpilasele tagatakse logopeedi, psühholoogi, HEV koordinaatori ja sotsiaalpedagoogi teenus.
- (3) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- (4) Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguvestluses osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Arenguvestlused viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguvestluste korrale. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- (5) Koolis on moodustatud igast klassist kahe vanema- esindaja kaudu vanematekogu, kes võib teha ettepanekuid ja juhtida tähelepanu kitsakohtadele.

(6) Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku õpilaste vanemate koosoleku vähemalt üks kord õppeaastas.

## **10. Hariduslike erivajadustega (HEV) õpilastele kohaldatavad erisused**

- (1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- (2) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja koduses õppimises.
- (3) Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.
- (4) Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.
- (5) Hariduslike erivajadustega õpilastele õppe ja tugiteenuste paremaks korraldamiseks moodustatakse koolis väikeklasse.
- (6) Kui põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemuspõhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.
- (7) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.
- (8) Väikeklassis või ühele õpilasele keskendatud õppe puhul võib kooli õppekavas muuta tunnijaotusplaani, näha ette vähendatud või asendatud õpitulemused ning vähendada õppekoormust, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.

## **11. Karjääriteenuste korraldus**

- (1) 8.-9. klassis korraldavad kooli huvijuht, arendusjuht ja psühholoog koostöös klassijuhatajatega erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele.
- (2) 8.-9. klassis korraldavad kooli huvijuht ja arendusjuht koostöös klassijuhatajate ja aineõpetajatega erinevate õppeasutuste infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse.

## **12. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted**

- (1) Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist.
- (2) Õpetaja töökava vormi koostab iga õppetool eraldi, sõltuvalt õppeainetest, kuid see on tegevuskava, mis kajastab aine sisu ajalist jaotust.
- (3) Õpetaja töökava sisaldab iga trimestri või õppeaasta jooksul õppenädalate kaupa läbitavaid teemasid, õpitegevust, hindamist, planeeritavaid hindelisi töid, kasutatavat õppekirjandust.
- (4) Kooli õpetajad esitavad töökavad Stuudiumis TERA-keskkonnas elektroonselt ning õpetaja säilitab kinnitatud töökavad enda kabinetis paberkandjal eraldi kaustas.
- (5) Õpetaja töökavasid uuendatakse kas õppekirjanduse vahetumisel või muude põhjalike muudatuste tegemise vajadusel.
- (6) Õpetaja täiendab igal õppeaastal töö käigus oma töökava konkreetse aine ja klassi lõikes lähtuvalt ainekavast, õppeaasta eesmärkidest, õppeaasta üldtööplaanis olevatest õpilasüritustest, tunnijaotusplaanist, õppetöö korraldusest antud õppeaastaks, konkreetse klassi õpilaskonna eripärast.

## **13. Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi põhikooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord**

- (1) Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme, töös osalevad kõik õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor.
- (2) Kooli õppekava kehtestab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

- (3) Kooli õppekava muudatusettepanekuid võivad esitada õppetoolid, kooli hoolekogu, õpilasesindus, kooli omanik ja riikliku järelvalve teostajad. Muudatusettepanekud arutatakse läbi õppenõukogus, kus otsustatakse ettepanekute vajalikkuse/mittevajalikkuse üle.
- (4) Muudatusettepanekud viiakse sisse iga õppeaasta alguses ja kinnitatakse direktori käskkirjaga.

Kooskõlastatud Õppenõukoguga 30.08.2017

Kooskõlastatud Hoolekoguga 30.08.2017

Kooskõlastatud ÕOV 12.09.2017